

BRM.0006.135.2024

Ostrów Wielkopolski 6.11.2024 r.

Pan Przewodniczący Komisji

- **Edukacji, Kultury i Spraw Społecznych,**

Rady Miejskiej

Proszę o zaopiniowanie projektu uchwały w sprawie:

przyjęcia do realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Ostrowie Wielkopolskim na lata 2025 – 2030.

Jednocześnie informuję, iż Pani Prezydent Miasta proponuje poprosić do udziału w posiedzeniu Komisji w celu przedstawienia tematu p. Annę Kryjom-Korzeniewską – Dyrektora Wydziału Spraw Społecznych.

PRZEWODNICZĄCY
RADY MIEJSKIEJ
Damian Grzechczyk

URZĄD MIEJSKI
w Ostrowie Wielkopolskim
07. 11. 2023

UCHWAŁA NR ..... / ..... / 2024
RADY MIEJSKIEJ OSTROWA WIELKOPOLSKIEGO
z dnia ..... 2024 r.

w sprawie przyjęcia do realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Ostrowie Wielkopolskim na lata 2025 – 2030.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r., poz. 1465 z późn.zm.) oraz art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz.U. z 2024 r., poz. 424 z późn.zm.)

Rada Miejska Ostrowa Wielkopolskiego
uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się do realizacji Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Ostrowie Wielkopolskim na lata 2025 – 2030 stanowiący załącznik do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Ostrowa Wielkopolskiego.

§ 3. Traci moc Uchwała nr LXVII/727/2023 Rady Miejskiej Ostrowa Wielkopolskiego z dnia 20 grudnia 2023 r. w sprawie przyjęcia do realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Ostrowie Wielkopolskim na lata 2023 – 2028.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2025 roku.

INSPEKTOR
Ochrony Danych
mgr Tomasz Kuśnierzak

PODINSPEKTOR
Patrycja Heine

KIEROWNIK REFERATU
mgr Agnieszka Michałak

DYREKTOR WYDZIAŁU
Anna Krzyżan - Korzeniewska

ZASTĘPCA
PREZYDENTA MIASTA
Sebastian Górny

RADCA PRAWNY
Justyna Foedke

KIEROWNIK BIURA
Milena Tacik

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej do zadań własnych gminy należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej, w tym opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej.

W dniu 20 grudnia 2023 roku Rada Miejska Ostrowa Wielkopolskiego podjęła Uchwałę nr LXVII/727/2023 w sprawie przyjęcia do realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Ostrowie Wielkopolskim na lata 2023 – 2028.

Na podstawie § 13 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie nadzoru i kontroli nad realizacją zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej Wojewoda Wielkopolski zarządził kontrolę obejmującą sprawdzenie prawidłowości realizacji zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej. W wyniku przeprowadzonej kontroli wystosowano zalecenia pokontrolne w piśmie nr PS-II.431.22.2024.11 z dnia 16 sierpnia 2024 r. obejmujące rekomendację doprecyzowania treści Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Ostrowie Wielkopolskim na lata 2023 – 2028.

W związku z powyższym, uwzględniając zalecenia pokontrolne, niezbędne jest przyjęcie do realizacji nowego Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Ostrowie Wielkopolskim na lata 2025 – 2030. Niniejszy Program jest programem wieloletnim, stanowi kontynuację zadań realizowanych w latach poprzednich. Wdrożenie poszczególnych działań prowadzone będzie w oparciu o niniejszy Program, którego głównym celem jest ograniczenie skali zjawiska przemocy domowej w Ostrowie Wielkopolskim.

Wobec powyższego podjęcie uchwały jest zasadne.

Z up. PREZYDENTA MIASTA
Mikołaj Kostka
Zastępca Prezydenta Miasta

Załącznik do Uchwały Nr .....
Rady Miejskiej Ostrowa Wielkopolskiego
z dnia ..... 2024 roku

GMINNY
PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ
I OCHRONY OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ
W OSTROWIE WIELKOPOLSKIM NA LATA 2025-2030

1. Wprowadzenie

Podstawową grupą społeczną w jakiej żyje człowiek jest rodzina. To między innymi rodzina od narodzin dziecka poprzez okres jego rozwoju, aż do uzyskania wieku dojrzałego i samodzielności w największym stopniu ponosi odpowiedzialność za proces wychowania, kształcenia, funkcjonowania oraz kształtowania postaw i wartości człowieka, którymi ten kieruje się w życiu dorosłym.

Człowiek w dorosłym życiu jest w stanie aktywnie uczestniczyć w życiu społecznym, budować zdrowe relacje, podejmować działania na rzecz innych członków społeczności, dążyć do wyznaczonych przez siebie celów jak również realizować swoje pasje, ale tylko wtedy, kiedy rodzina w okresie rozwoju zapewniła mu fundamentalne potrzeby, tj. potrzeba bezpieczeństwa i przynależności. Człowiek stanowi wartość dla społeczeństwa, jeżeli aktywnie uczestniczy w życiu społecznym, jeżeli ma możliwość realizowania ról społecznych. Niestety często rodzina, podstawowa komórka społeczna jest miejscem, w którym łamie się prawa jej członków poprzez stosowanie najróżniejszych form przemocy domowej. Świat mediów unaocznia skalę tego problemu.

Przeciwdziałanie przemocy domowej stało się jednym z zadań nałożonych na gminy. Wynika ono z polityki prorodzinnej państwa, dla którego dobro rodziny jest dobrem najwyższym. Dbanie o dobro rodziny znajduje swój wyraz w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy domowej. Art. 6 ust.2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 424 ze zm.) wskazuje, że do zadań gminy należy w szczególności:

- 1) opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej;
- 2) prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą domową;
- 3) zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej miejsc w ośrodkach wsparcia;
- 4) tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Skuteczne działania mające na celu przeciwdziałanie przemocy domowej wymagają zaangażowania i współpracy wielu instytucji działających na terenie miasta Ostrowa Wielkopolskiego, które świadczą usługi na rzecz osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową. Wśród instytucji tych wymienić można m.in. policję, schroniska, ośrodki profilaktyki i terapii uzależnień czy Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.

Z danych ewidencji ludności na dzień 17 października 2023 roku wynika, że w Ostrowie Wielkopolskim zamieszkiwało łącznie 68021 mieszkańców, w tym: 35914 kobiet i 32107 mężczyzn.

Dane Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Ostrowie Wielkopolskim z lat 2022 – 2024 obrazują zjawisko przemocy na terenie miasta. Z analizy danych Zespołu wynika, że na przełomie lat 2022 – 2023 na terenie miasta Ostrowa Wielkopolskiego wszczętych zostało łącznie 892 procedur „Niebieskie Karty”. Największa ilość była prowadzona w 2023 roku. Powyższe dane zostały ujęte w tabeli nr 1.

Tabela nr 1. Liczba „Niebieskich Kart” przekazanych do Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego w Ostrowie Wielkopolskim w latach 2022-2024

Instytucja wszczynająca procedurę „Niebieskie Karty”:	Liczba „Niebieskich Kart”		
	2022	2023	2024*
Policja	352	491	330
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	12	29	46
Oświata	2	5	5
Służba zdrowia	0	0	0
GKRPA	0	1	0
Razem	366	526	381

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Zespołu Interdyscyplinarnego w Gminie Miasto Ostrow Wielkopolski; * dane na dzień 31.10.2024 r.

Dane te pokazują, że przemoc domowa była zjawiskiem dominującym w 2023 roku. Procedurę „Niebieskie Karty” w przeważającej większości przypadków wszczęli funkcjonariusze policji Komendy Powiatowej Policji w Ostrowie Wielkopolskim, niewielki odsetek „Niebieskich Kart” założyli pracownicy MOPS w Ostrowie Wielkopolskim, natomiast tylko jedna „Niebieska Karta” została założona przez przedstawiciela Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Pokazuje to, że ogromną rolę w działaniach na rzecz rodzin z przemocą domową ma policja, a następnie pracownicy socjalni MOPS w Ostrowie Wielkopolskim.

Należy zwrócić uwagę na ilość posiedzeń grup diagnostyczno-pomocowych, które odbyły się w ramach wszczętej procedury „Niebieskie Karty” oraz osób w nich uczestniczących, co prezentuje tabela nr 2.

Zebrane dane pokazują, że liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty” w 2023 roku była większa niż w roku 2022. Dominującą grupę osób w rodzinach objętych procedurą „Niebieskie Karty” stanowiły kobiety, najmniejszą zaś dzieci. Można te dane interpretować na dwa sposoby: do przemocy domowej dochodziło najczęściej między osobami dorosłymi; lub też rzadziej rozpoznawano przemoc wobec dzieci i wszczynano procedurę „Niebieskiej Karty” z udziałem dzieci, aniżeli wobec dorosłych. Można również wysunąć wniosek, że zachodzi potrzeba przeszkolenia i uwrażliwienia służb, w tym przede wszystkim pracowników oświaty jak również służby zdrowia, w zakresie rozpoznawania symptomów doświadczania przemocy u dzieci.

Dane zebrane potwierdzają również pewien stereotyp, a mianowicie osobami najczęściej stosującymi przemoc w rodzinie są mężczyźni. Może być to podyktowane przewagą fizyczną mężczyzn nad kobietami, jak również zależnością finansową kobiet od mężczyzn (to najczęściej mężczyzna w rodzinie pracuje, a kobieta zajmuje się domem). Dane wskazują również na potrzebę uczestnictwa osób podejrzanych o stosowanie przemocy w programach m.in. korekcyjno-edukacyjnych.

Prezentowane powyżej statystyki pokazują, że zjawisko przemocy domowej wciąż jest aktualne i prawdopodobnie w dużej mierze jest zjawiskiem ukrytym, co może wynikać z utrzymujących się w społeczeństwie przekonań i stereotypów dot. przemocy, przyzwolenia społecznego na stosowanie przemocy domowej, obaw związanych z ujawnieniem własnych danych jako osoby zgłaszającej przemoc oraz niskiego poziomu zaufania do instytucji i niechęci do współpracy ze strony rodzin.

Przemoc jest jednym z problemów społecznych, który wymaga podejmowania interdyscyplinarnych działań w środowisku lokalnym, przeciwdziałających temu zjawisku. Zauważyć należy, że wprowadzona w bieżącym roku nowelizacja ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej poszerza krąg osób definiowanych jako osoby dotknięte przemocą domową, poszerza katalog definicji przemocy o przemoc ekonomiczną i cyberprzemoc, a jednocześnie zmienia definicję samej przemocy i zalicza do niej również działanie jednorazowe. Zmiany te rodzą podejrzenie, że ilość wszczętych procedur „Niebieskie Karty” może diametralnie wzrosnąć w latach następnych.

Zakres świadczonej pomocy obejmuje osoby doznające przemocy domowej i sprawców przemocy domowej oraz pozostałych mieszkańców Ostrowa Wielkopolskiego poprzez podnoszenie świadomości oraz świadczenie konkretnej pomocy w kontekście problemu przemocy domowej.

3.2. Cel strategiczny i cele szczegółowe Programu

Cel główny:

1. Przeciwdziałanie zjawisku przemocy domowej, ochrona osób dotkniętych przemocą oraz zwiększenie dostępności i skuteczności profesjonalnej pomocy oraz ograniczenie skali przemocy.

Cele szczegółowe:

1. Wielowymiarowe wsparcie osób doznających przemocy – większa dostępność, bogatsza oferta pomocy, zindywidualizowane podejście.
2. Rozszerzenie oferty działań skierowanych do osób stosujących przemoc domową.
3. Zwiększenie poziomu świadomości mieszkańców Ostrowa Wielkopolskiego dotyczącej rozpoznawania i możliwości prawidłowego reagowania na zjawisko przemocy.
4. Zwiększenie stopnia profesjonalizmu i umiejętności osób świadczących wsparcie osobom, których dotyczy zjawisko przemocy.

3.3. Adresaci Programu

- Osoby i rodziny, jak również dzieci zagrożone lub doświadczające przemocy domowej;
- Osoby stosujące przemoc domową;
- Społeczność lokalna;
- Przedstawiciele instytucji i służb pracujący z osobami i rodzinami zagrożonymi bądź dotkniętymi przemocą.

3.4. Realizatorzy Programu

Wszystkie instytucje i placówki powinny ściśle ze sobą współpracować, tworząc tym samym efektywny system profesjonalnego wsparcia dla osób doznających przemocy domowej. Interdyscyplinarny charakter podejmowanych działań powinien również być skierowany do osób stosujących przemoc, w celu korekty ich zachowań o charakterze przemocowym.

1.2. Rozpowszechnianie informacji o instytucjach i możliwościach uzyskania pomocy dla osób doznających przemocy.

Realizatorzy zadania: UM, MOPS, ZI, PCPR, Policja

Wskaźniki:

- liczba materiałów informacyjnych

Spodziewany efekt: Zwiększenie poziomu wiedzy mieszkańców miasta dotyczącej możliwości skorzystania z profesjonalnej pomocy.

Termin realizacji: 2025 - 2030

1.3. Organizowanie i udzielanie osobom doznającym przemocy specjalistycznego poradnictwa: psychologicznego i prawnego.

Realizatorzy zadania: MOPS, PCPR, Organizacje pozarządowe

Wskaźniki:

- liczba konsultacji z psychologiem i prawnikiem

Spodziewany efekt: Uzyskanie przez osoby doznające przemocy profesjonalnego wsparcia i poradnictwa.

Termin realizacji: 2025 - 2030

1.4. Realizacja procedury „Niebieskie Karty” przez uprawnione podmioty zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy domowej.

Realizatorzy zadania: ZI

Wskaźniki:

- liczba wszczętych w danym roku procedur „Niebieskie Karty”, tj. liczba sporządzonych formularzy „NK - A” przez przedstawicieli poszczególnych podmiotów wszczynających procedurę,

- liczba kontynuowanych w danym roku procedur „Niebieskie Karty” wszczętych w latach poprzedzających rok sprawozdawczy,

- liczba osób doznających przemocy domowej objętych w danym roku działaniami w ramach procedury „Niebieskie Karty”, z podziałem na kobiety i mężczyźni (do 18 r.ży., od 18 do 67 lat i powyżej 67 lat),

- liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty”,

- liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty”.

- liczba osób stosujących przemoc domową objętych procedurą „Niebieskie Karty”, z podziałem na kobiety i mężczyźni (do 18 r.ży., od 18 do 67 lat i powyżej 67 lat),
- liczba zawiadomień do Policji o możliwości popełnienia przestępstwa,
- liczba odmów wszczęcia postępowań przygotowawczych w sprawach związanych z przemocą domową,
- liczba przekazanych Policji informacji o ponownym stosowaniu przemocy domowej przez osoby uprzednio skazane za stosowanie przemocy,
- liczba wniosków do GKRPA,
- liczba skierowanych wniosków przez GKRPA do sądu o zobowiązanie podjęcia leczenia,
- liczba osób stosujących przemoc domową skierowanych przez ZI do udziału w programach edukacyjnych lub/i wspierających realizowanych w gminie.

Spodziewany efekt: Podniesienie poziomu wiedzy osób stosujących przemoc dot. niewłaściwych zachowań i konsekwencji stosowania przemocy.

Termin realizacji: 2025 - 2030

2.2. Uniemożliwienie kontaktowania się osób stosujących przemoc domową z osobami doznającymi przemocy domowej.

Realizatorzy zadania: Policja

Wskaźniki:

- liczba zastosowanych przez Policję nakazów natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia i zakazów zbliżania się do wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia,
- liczba zastosowanych przez Policję zakazów zbliżania się do osoby doznającej przemocy domowej na wyrażoną w metrach odległość,
- liczba zastosowanych przez Policję zakazów kontaktowania się z osobą doznającą przemocy domowej,
- liczba zastosowanych przez Policję zakazów wstępu na teren szkoły, placówki oświatowej, opiekuńczej lub artystycznej, obiektu sportowego lub miejsca pracy, i przebywania na tym terenie.

Spodziewany efekt: Natychmiastowe zapewnienie bezpieczeństwa osobie doznającej przemocy.

Termin realizacji: 2025 - 2030

Termin realizacji: 2025 - 2030

Cel: 4. Zwiększenie stopnia profesjonalizmu i umiejętności osób świadczących wsparcie osobom, których dotyczy zjawisko przemocy.

Kierunki działań:

4.1. Organizacja szkoleń dla podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej

Realizatorzy zadania: UM, MOPS

Wskaźniki:

- liczba przeprowadzonych szkoleń,
- liczba osób uczestniczących w szkoleniach.

Spodziewany efekt: Doskonalenie kompetencji przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy.

Termin realizacji: 2025 - 2030

3.6. Przewidywane efekty Programu

1. Zwiększenie świadomości dotyczącej przemocy i możliwości uzyskania wsparcia przez mieszkańców miasta Ostrowa Wielkopolskiego.
2. Zwiększenie umiejętności osób doznających przemocy w zakresie rozpoznawania zachowań przemocowych i korzystania z ofert pomocowych co zmniejszy zjawisko przemocy domowej.
3. Wzbogacenie dostępności i zasięgu szeroko rozumianej pomocy specjalistycznej, zarówno dla osób zagrożonych, jak i doświadczających przemocy.
4. Nabycie umiejętności radzenia sobie z negatywnymi emocjami, szczególnie przez osoby stosujące przemoc poprzez wsparcie indywidualne i udział w programach korekcyjno-edukacyjnych lub objętych wsparciem specjalistycznym.
5. Zwiększenie zaangażowania przedstawicieli instytucji w rozwiązywanie problemu przemocy i współpracy międzyinstytucjonalnej.

Dla skutecznej realizacji programu satysfakcjonujące będzie:

- zwiększenie ilości godzin specjalistycznego poradnictwa dla osób doznających przemocy w porównaniu do lat poprzednich,

Opracowany Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Ostrowie Wielkopolskim na lata 2025 – 2030 pozwoli na dążenie do osiągnięcia wytyczonych celów. Osiągnięcie celów Programu wpłynie na pobudzenie do aktywności instytucji i organizacji działających w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej oraz umożliwi lepszą współpracę pomiędzy jednostkami i podmiotami działającymi na rzecz osób i rodzin dotkniętych zjawiskiem przemocy domowej.